

Klima og miljøminister Ola Elvestuen

7. mars 2018

Vår ref. 529236

Statsbudsjettet 2019

NITO – Norges Ingeniør- og teknologorganisasjon er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med våre mer enn 86 000 medlemmer.

Det er bred politisk enighet nasjonalt og internasjonalt om behovet for en økonomi bedre tilpasset miljøet. Styrket forskningsinnsats, teknologiutvikling og fullskala demonstrasjonsanlegg på en rekke områder er nødvendig innen fornybar energi.

Karbonbasert energi vil være en viktig del av verdens energimiks i flere tiår enda. Skal dette forenes med nødvendige kutt i klimagassutslipp mener NITO at fangst og lagring av CO₂ i stor skala må realiseres og intensiveres:

- CCS er en stor mulighet for Norge og norsk industri.
- Myndighetene må bevilge midler som er tilstrekkelig for full fremdrift i CCS-prosjektet, slik at planlagt forprosjektering i 2018 kan gjennomføres som opprinnelig forutsatt.
- Regjeringen må styrke dialogen og samarbeidet med landene på kontinentet og rundt Nordsjøen, med sikte på å inngå avtaler om infrastruktur og karbonlagring under havbunnen i Nordsjøen.

Sirkulærøkonomi

Sirkulær økonomi fordrer nye måter å utvikle verdiskaping på, drevet frem av innovasjon i bedriftene. Regjeringens eksisterende sirkulærpolitikk er sentrert rundt avfalls- og gjenvinningsbransjen.

NITO mener det sirkulære potensialet er vesentlig større, både målt ved styrket, grønn konkurransekraft, levestandard og klimavirkning. Flere andre europeiske land er i gang med å omstille hele økonomien.

Norge må legge om politikken vedrørende sirkulær økonomi til å omfatte hele næringslivet. Det er behov for en nasjonal strategi for sirkulær økonomi. NITO er kjent med at dette ble vedtatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av *Meld. St. 45 (2016–2017) – Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi*. Vi håper at denne strategien blir lagt i partnerskap med bredden av næringslivet og organisasjonene i arbeidslivet. I tillegg vil vi minne om at ingeniørene og teknologene utgjør en sentral rolle i å finne løsninger for å oppnå gjenvinnbarhet. Mange av NITOs medlemmer jobber til daglig med problemstillingen, et eksempel på dette er byggebransjen. NITO er klare til å bidra inn i arbeidet i samarbeid med regjeringen.

Et ekspertutvalg nedsatt av den danske regjering har nylig levert en rapport med 27 konkrete forslag. [http://mec-ht.dk/wp-content/uploads/2017/06/Advisory Board for cirkulaer oekonomi Rapport.pdf](http://mec-ht.dk/wp-content/uploads/2017/06/Advisory_Board_for_cirkulaer_oekonomi_Rapport.pdf)

Danmark har som mål at de skal lede an internasjonalt, og gjennomføre en sirkulæromstilling av økonomien.

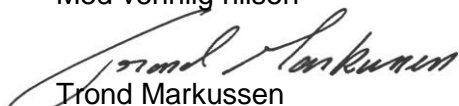
NITO mener at regjeringen bør hente inspirasjon av, og gjennomføre en rekke av forslagene til utvalget: Ekspertutvalget foreslår at det skal etableres et nasjonalt forum, Circular Denmark, som på tvers av bransjer og verdikjeder samler næringsliv, myndigheter, utdanningsinstitusjoner, i et samarbeid om praksisnær viten. Samtidig mener utvalget at det bør etableres sirkulære partnerskap

innen spesifikke områder som samler aktørene på tvers av verdikjeden. Det gjelder fosfor, elektronikk, bygg og anlegg, plast, tekstil og finansiering. I tillegg bør bedrifter og gründere få rådgiving og informasjon om sirkulære forretningsmuligheter og muligheter for finansiering, konkret rådgiving om virksomhetens sirkulære potensiale, og praktisk implementering av sirkulære forretningsmodeller.

De foreslår også å innføre såkalte "Green deals" for små og mellomstore virksomheter. Disse virksomhetene støter ofte på andre reguleringsmessige barrierer enn andre. Det skyldes bl.a. at de sirkulære forretningsmodellene er innovative, og at reguleringen f.eks. ikke tar høyde for virksomheter som arbeider på tvers av eksisterende verdikjeder og regulering. Konsekvensen kan være lang ventetid før reguleringen er avklart. Ekspertutvalget anbefaler at regjeringen etablerer en inngang til det offentlige slik at det blir enkelt for små/ mellomstore bedrifter til å søke ulike støtteordninger. Sirkulære virksomheter og partnerskap som opplever barrierer for å utvikle nye sirkulære løsninger og forretningsmodeller kan inngå kontrakter, altså «Green deals» med myndighetene for å redusere barrierene. Sammen med virksomhetene forplikter relevante myndigheter seg til å finne løsninger som kan bidra til å øke utviklingen av sirkulære løsninger innenfor eksisterende regulering.

- Regjeringen bør legge til rette for sirkulære partnerskap på tvers av verdikjeder
- Regjeringen bør innføre «Green deals», slik det beskrives av det danske ekspertutvalget for sirkulærøkonomi
- Regjeringen bør involvere bredt blant organisasjoner, fagorganisasjoner, for å sikre best mulig realiserbar nasjonal strategi for sirkulær økonomi

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær